

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

PROBLEMATIKA KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V LÉČEBNÉM ÚSTAVU

Bakalářská práce

Autor: David Jořenek, Ochrana obyvatelstva
Vedoucí práce: Doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.
Olomouc 2015

Jméno a příjmení autora: David Jořenek

Název bakalářské práce: Problematika krizového řízení v léčebném ústavu

Pracoviště: UP – FTK Katedra Aplikovaných pohybových aktivit

Vedoucí bakalářské práce: Doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.

Rok obhajoby závěrečné práce: 2015

Abstrakt:

Bakalářská práce se zabývá problematikou krizového řízení v léčebném ústavu. Nejprve vymezuje základní pojmy v této oblasti, dále se zaměřuje na krizový management a jeho cíle, jednotlivé fáze a funkce. Poté se věnuje krizovému plánování, mimořádným událostem, krizovým stavům a integrovanému záchrannému systému. Bakalářská práce si klade za cíl vytvořit krizový plán jako zásadní dokument krizového řízení. Tento cíl je naplněn ve stěžejní části práce, kterou tvoří zpracovaný krizový plán léčebného ústavu členěný na základní, operativní a pomocnou část. Zaměřuje se především na organizaci krizového řízení, analýzu ohrožení a opatření k jejich řešení, dále pak na úkoly a organizaci krizového štábu a kompetence jednotlivých členů. Součástí krizového plánu jsou také přehled právních předpisů a zásady jeho manipulace.

Klíčová slova: krizové řízení, krizový plán, mimořádná událost, léčebný ústav, krizový štáb

Souhlasím s půjčováním závěrečné písemné práce v rámci knihovních služeb.

Author's First Name and Surname: David Jořenek

Title of the thesis: Issue of Crisis Management in the Medical Institution

Department: UP – FTK Department of Adapted Physical Activity

Supervisor: Doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.

The year of presentation: 2015

Abstrakt:

The bachelor thesis deals with the issue of crisis management in the medical institution. Firstly, it defines basic terms in this field, then it focuses on crisis management and its aims, individual phases and functions. It deals with contingency planning, extraordinary events, emergency states and Integrated Rescue System. The bachelor thesis aims to create the crisis plan of the medical institution structured into basic, operative and instrumental section. It focuses mainly on the crisis management organization, threat analysis and actions leading to their solution, then on the crisis staff tasks and organization and individual members' competences. The crisis plan also includes summary of the legislation and principles of handling with it.

Keywords: crisis management, crisis plan, extraordinary event, medical institution, crisis staff

I agree with lending thesis at the library services.

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci zpracoval samostatně s odbornou pomocí Doc. Ing. Jaromíra Nováka, CSc., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a řídil se zásadami vědecké etiky.

V Olomouci dne 29. dubna 2015

.....

Rád bych tímto poděkoval Doc. Ing. Jaromíru Novákovi, CSc., za odborné vedení a jeho podmínky a rady, které mi jako vedoucí bakalářské práce poskytoval při jejím zpracovávání. Děkuji také rodině, zvláště mé přítelkyni za podporu a trpělivost.

OBSAH

ÚVOD.....	7
1 CÍL	8
2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ.....	9
2.1 Vymezení pojmů.....	9
2.2 Krizový management a plánování	11
2.2.1 Rizika a jejich analýza	18
2.2.2 Stupně poplachu IZS.....	21
2.2.2.1 Mimořádné události	22
2.2.2.2 Krizový stav	25
2.2.2.3 IZS - integrovaný záchranný systém	25
2.2.3 Evakuace	26
3 KRIZOVÝ PLÁN OLÚ ŠTEMPERK.....	28
3.1 Charakteristika krizového plánu	28
3.2 Základní část	29
3.2.1 Charakteristika organizace krizového řízení.....	29
3.2.2 Přehled možných zdrojů rizik	30
3.2.3 Přehled osob zajišťujících plnění opatření vyplývajících z krizového plánu.....	31
3.3 Operativní část	31
3.3.1 Analýza ohrožení, přehled krizových opatření a způsob zajištění jejich provedení	31
3.3.1.1 Vnitřní zdroje rizika - Vnitřní havarijný řád.....	31
3.3.1.2 Předcházení ekologické újmy	37
3.3.1.3 Částečná nebo úplná evakuace OLÚ	38
3.3.1.4 Vnější zdroje rizika - Traumatologický plán	38
3.3.1.5 Zajištění spolupráce s poskytovatelem ZZS	42
3.3.2 Plán nezbytných dodávek léků, zdravotního materiálu, základní stravy a nápojů	43
3.3.3 Důležitá telefonní čísla	44
3.3.4 Organizace krizového štábu.....	45
3.3.4.1 Složení krizového štábu OLÚ Štemperk	45
3.3.4.2 Svolání krizového štábu do 1 hodiny.....	46
3.3.4.3 Úkoly krizového štábu	46

3.3.4.4 Kompetence jednotlivých členů krizového štábu	46
3.3.4.5 Jednací řád krizového štábu	48
3.4 Pomocná část	49
3.4.1 Přehled právních předpisů	49
3.4.2 Zásady manipulace s krizovým plánem	50
3.4.3 Další dokumenty související s připraveností na krizové situace a jejich řešení	50
4 ZÁVĚR	51
SOUHRN	52
SUMMARY	53
REFERENČNÍ SEZNAM	54
SEZNAM ZKRATEK	56
SEZNAM TABULEK	57
SEZNAM OBRÁZKŮ	58
SEZNAM PŘÍLOH	59

ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je problematika krizového řízení v léčebných ústavech. Ve své práci jsem se zaměřil na problematiku léčebných ústavů s lůžky následné péče. V těchto zařízeních se poskytuje zdravotní péče pacientům, kteří jsou v mnoha případech částečně nebo zcela imobilní. Z tohoto důvodu je třeba dbát na jejich bezpečnost, zejména v oblasti řešení mimořádných událostí a krizových situací, které mohou ohrozit jejich zdravotní stav či život. Úkolem krizového řízení je zvládnutí těchto situací, minimalizování dopadů na zdraví či život pacientů, personálu a na škodách na majetku. Dále je nutné vytvořit podmínky pro případný zásah jednotek integrovaného záchranného systému. Za velmi důležité považuji prověřování realizace krizového řízení při pravidelných cvičeních minimálně jedenkrát ročně.

Výběr tématu bakalářské práce byl ovlivněn mým osobním zájmem o oblast zvládnutí jednotlivých mimořádných událostí a také mými osobními zkušenostmi jako policisty ČR při následném šetření důsledků těchto událostí.

Podle mého názoru je toto téma v současnosti velmi aktuální, neboť žijeme v neklidné době, kdy hrozí různé živelné pohromy, havárie, teroristické útoky a jiné hrozby. Proto je třeba, aby každé zařízení, kde se nachází větší počet lidí, a to zejména se sníženou schopností pohybu, mělo zpracovaný dokument se zásadami činností pro případ vzniku mimořádných událostí a krizových situací.

Bakalářská práce je rozdělena do čtyř hlavních kapitol. V první kapitole je stanoven cíl práce. V druhé kapitole jsou nejprve vymezeny pojmy související s krizovým řízením. Dále se tato kapitola podrobněji zabývá krizovým managementem a plánováním, riziky a jejich analýzou, stupni poplachu IZS a evakuací. Pozornost je věnována i mimořádným událostem a krizovým stavům. Třetí kapitola se zaměřuje na zpracování jednotlivých částí krizového plánu Odborného léčebného ústavu Štemperk (dále jen OLÚ Štemperk). V úvodu této kapitoly je charakterizován krizový plán OLÚ Štemperk. Závěrečná čtvrtá kapitola se věnuje shrnutí a hodnocení zpracovaného krizového plánu.

1 CÍL

Cílem této bakalářské práce je formulovat možné mimořádné události a krizové situace pro Odborný léčebný ústav Štemperk a v návaznosti na tyto události a situace vytvořit krizový plán pro tento ústav. Název Odborného léčebného ústavu Štemperk je v práci smyšlený, jedná se však o reálně existující léčebný ústav.

Při tvorbě krizového plánu OLÚ Štemperk jsem využil kvalitativní přístup k analýze rizik. Jde o identifikaci zdrojů rizik, analýzu příčin a následků a jejich kauzálních souvislostí.

2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

V této kapitole se nejdříve budu zabývat vymezením pojmů, které spadají do oblasti krizového řízení. Dále se zaměřím na krizový management a plánování, kde se mimo jiné věnuji rizikům a jejich analýze, stupňům poplachu IZS a evakuaci.

2.1 Vymezení pojmů

Krizové řízení - „souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo ochranou kritické infrastruktury.“ (Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů)

Krizová situace - „mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému č. 239/2000 Sb., narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.“ (Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů)

Mimořádná událost - „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“ (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Dle jiné definice: „událost nebo situace vzniklá v určitém prostředí v důsledku živelní pohromy, havárie, nezákonnou činností, ohrožením kritické infrastruktury, nákazami, ohrožením vnitřní bezpečnosti a ekonomiky, která je řešena obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních právních předpisů.“ (Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu, 2009, 19)

Krizový plán - „obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací.“ (Richter, 2010, 47)

Dle jiné definice: „soubor dokumentů obsahující popis a analýzu hrozeb a souhrn krizových opatření a postupů, které ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy zpracovávají k zajištění připravenosti na řešení krizových situací v dané

působnosti dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.“ (Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu, 2009, 30)

Krizový štáb - „skupina osob, kterou si obvykle představený nějaké instituce či organizace zřizuje jako svůj pracovní orgán pro řešení nouzových situací, katastrof a jiných ohrožení. Členy štábu jsou obvykle různí vedoucí pracovníci, kteří mohou v takových situacích pod vedením představeného koordinovat společnou činnost, shromažďovat a vyhodnocovat důležité informace, připravovat významnější rozhodnutí, uvádět je do praxe a vyhodnocovat.“ (Krizový štáb, 2015)

Dle jiné definice: pracovní orgán k řešení krizových situací. (Richter, 2010)

Havarijní plán - dokument, v němž jsou popsány činnosti a opatření prováděná při vzniku havárie, které vedou ke zmírnění nebo odstranění jejich následků pro zdraví a životní prostředí za použití všech dostupných opatření. (Richter, 2010)

Požární evakuační plán - upravuje postup při evakuaci osob, zvířat a materiálu z objektů zasažených nebo ohrožených požárem. Obsahuje určení osoby, která bude organizovat evakuaci, a místo, ze kterého bude evakuace řízena, určení osob a prostředků, s jejichž pomocí bude evakuace prováděna, určení cest a způsobu evakuace, místa, kde se evakuované osoby, popřípadě zvířata, budou soustřeďovat, a určení zaměstnance, který provede kontrolu počtu evakuovaných osob, způsob zajištění první pomoci postiženým osobám, určení místa, na kterém se bude soustřeďovat evakuovaný materiál, a určení způsobu jeho střežení. Jeho součástí je též grafické znázornění směru únikových cest v jednotlivých podlažích. (Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek výkonu státního požárního dozoru)

Evakuace - „Evakuací se zabezpečuje přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí. Evakuace se provádí z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění. Evakuace se vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost.“ (Richter, 2010, 24)

Hrozba - „primární nezávisle existující věc, jev či proces, který může nežádoucím způsobem narušit stabilitu struktury.“ (Novák, 2014a, 10)

Dle jiné definice: libovolný subjekt, který může svou činností poškodit nebo zničit chráněné hodnoty společnosti. (Antušák & Kopecký, 2003)

Riziko - „pravděpodobnost realizace potenciálu hrozby za určitých podmínek na základě nějaké příčiny a impulsu, podnětu. Jde o míru ohrožení stability, míru nebezpečí, že se uplatní hrozba. Dojde k narušení struktury, jejímž důsledkem bude nežádoucí projev vedoucí ke vzniku škody, mimořádné události.“ (Novák, 2014a, 10)

Dle jiné definice: abstraktní pojem, který představuje možnost vzniku nebezpečí. Riziko je odvozeno výpočtem nebo úvahou a vyjádřeno statistickou pravděpodobností. Udává tedy míru pravděpodobnosti vzniku nebezpečí vzhledem k hrozbě. (Antušák & Kopecký, 2003).

Škoda - „újma na životě, zdraví a bezpečí lidí, majetku, veřejném blahu, životním prostředí, infrastruktuře a technologiích, kterou lze vyjádřit v penězích.“ (Procházková, 2006, 73)

Odborné léčebné ústavy – plní úkoly podle svého odborného zaměření a podle koncepcí příslušných medicínských oborů. Mezi odborné léčebné ústavy se řadí léčebny pro dlouhodobě nemocné, léčebny tuberkulózy a respiračních nemocí, psychiatrické léčebny, rehabilitační ústavy, lázeňské léčebny, ozdravovny pro děti a dospělé a sanatoria.

Následná lůžková péče - se poskytuje pacientovi, u kterého byla stanovena základní diagnóza a došlo ke stabilizaci jeho zdravotního stavu, zvládnutí náhlé nemoci nebo náhlého zhoršení chronické nemoci, a jehož zdravotní stav vyžaduje doléčení nebo poskytnutí zejména léčebně rehabilitační péče. (Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování)

Toto jsou dle mého názoru jedny ze stěžejních pojmů pro uvedení do problematiky krizového řízení. Další pojmy jsou uvedeny v následujících podkapitolách.

2.2 Krizový management a plánování

Na začátku této kapitoly bych se chtěl nejdříve zmínit o pojmu krize, neboť v celé kapitole používáme pojmy krizové řízení, krizová situace, krizový štáb, krizový plán, aj..

Definice **krize** podle Roudného a Linharta (2004, 7): „Krise je situace, v níž je významným způsobem narušena rovnováha mezi základními charakteristikami systému (narušeno je poslání filosofie, hodnoty, cíle, styl fungování systému) na jedné straně a postojem okolního prostředí k danému systému na straně druhé.“

Krizi je možné charakterizovat následujícími faktory:

- je vždy spjata s nějakou hrozbou,
- není častá a mnohdy je obtížně předvídatelná,
- má téměř vždy sociální dopady a ve svých důsledcích je vícerozměrná, respektive vícekritériální, a navíc většinou existuje interakce (jedna krize může být iniciátorem dalších krizí),
- znamená výraznou mentální a emocionální zátěž, projevující se zmatkem, napětím,
- je zvladatelná a z hlediska řízení je její řešení naléhavé a bezprostřední,
- v krizi se rozhoduje na základě neurčitých, neúplných nebo konfliktních informací,
- v sázce jsou důležité zájmy jednotlivých stran, cokoli určitá strana (tržní subjekt, terorista, stát, mezinárodní organizace) udělá, nebo naopak neudělá, může mít vážné následky.

(Roudný & Linhart, 2004)

Dále se budu podrobněji zabývat **krizovým řízením** (krizovým managementem).

Krizové řízení je ucelený systém nástrojů, postupů, práv a povinností, které umožňují efektivním způsobem zvládnout krizovou situaci. Realizace preventivní opatření, precizní příprava, plánování, a následný rychlý a účinný zásah odpovědných složek přispívá k uchránění mnoha životů, majetku a životního prostředí.

Podle Navrátila (2006) lze krizové řízení definovat jako soubor preventivních, rozhodovacích a technologických opatření napomáhajících řešit krizové situace. Za důležité považuje přímé propojení problematiky ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Obecně rozumíme krizovým managementem jakékoliv řízení krizí s účastí lidského faktoru.

Krizové řízení je možné vnímat jako způsob zvládání mimořádných událostí hraničících s krizovými situacemi nebo řešící krizové situace.

Krizový management se zabývá procesy spojenými s řešením vzniklých krizových situací nebo předvídaných. Tyto krizové situace bývají klasifikovány v preventivních dokumentech, nejčastěji v havarijních nebo v krizových plánech. Krizové situace jsou nežádoucí mimořádné události, jejichž zdrojem jsou hypotetické jevy, hrozby a rizika vyplývající z analýzy rizik. Při vzniku krizové situace bývá tato nejčastěji eliminována a řešena daným krizovým štábem (manažerským týmem) pomocí rozhodovacích procesů za současné koordinace fyzických sil a prostředků zastoupených složkami IZS. (Navrátil, 2006)

Podle Procházkové (2006) je řízení neboli management druh lidské činnosti, který vyvolává a zajišťuje fungování určitých systémů. Jde o uvědomělý způsob aplikace teoretických a praktických znalostí člověka (řídícího pracovníka). Tento způsob je zaměřený na identifikaci a rozpoznání problémů a cílů, způsoby zvládnutí problémů, stanovení postupů k dosažení žádoucích cílů a na implementaci postupů spojenou s kontrolními mechanizmy tak, aby žádoucí cíle byly dosaženy optimálně.

Cílem krizového řízení dle Procházkové (2006) je:

- předcházení vzniku kritických situací,
- zajištění přípravy na zvládnutí kritických situací,
- zajištění zvládnutí kritických situací v rámci působnosti orgánu krizového řízení,
- nastartování obnovy a dalšího rozvoje.

Mezi subjekty zabývající se krizovým managementem můžeme zařadit veřejnou správu a podnikající fyzické a právnické osoby. (Roudný & Linhart, 2004)

Roudný a Linhart (2004) uvádí, že počátkem 90 let minulého století došlo k podcenění krizového managementu. Změna nastala ve druhé polovině 90 let jako reakce na povodně v roce 1997. Ministerstvo vnitra ČR - Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR převzalo koordinační odpovědnost za krizové záležitosti ve veřejné správě. Rok 2000 se považuje za zlomový, neboť byly přijaty tzv. „krizové zákony“, které společně s dalšími opatřeními posunuly ČR na standardy vyspělých zemí. Správnost nastoupené cesty v krizové oblasti byla prokázána zkušenostmi z povodní roku 2002.

S krizovým řízením jsou spjaté **manažerské funkce**.

Navrátil (2006) hovoří o manažerských funkcích jako o manažerských schopnostech, mezi které řadí: plánování, organizování, vedení, kontrolu, personalistiku.

Plánování - jedná se o dominantní činnost pro krizové řízení, iniciující preventivní činnosti a zvládání krizových situací. Jde o schopnost převádět myšlenkové procesy manažera do plánů.

Organizování - jedná se o organizační opatření v přípravném období na mimořádné události a dále o bezprostřední činnosti při řešení mimořádné události.

Vedení - při vedení je nejdůležitější schopnost jasně definovat cíl, obhájit jeho smysl a efektivitu, schopnost realizovat přiměřenou dělbu práce. Dále je důležitá schopnost zvládat týmovou komunikaci.

Kontrola - porovnávání plánu se skutečným stavem. Při řešení krizových situací je možné využít kontrolu jako zpětnou vazbu přijatých opatření.

Personalistika - zahrnuje nábor a výběr pracovníků s cílem zdokonalovat organizační strukturu.

Podobně Novák (2014b) hovoří o hlavních funkcích řízení, mezi které řadí: plánování, organizování, výběr a rozmístění lidí, vedení, kontrolu.

Plánování - stanovení cílů a výběr nejvhodnější varianty způsobu jejich dosažení.

Organizování - vytváření organizační struktury, která umožní splnění cíle. Organizování určuje lidem jak mají zajišťovat plánované úkoly v souladu s vytyčenými cíli.

Výběr a rozmístění lidí (spolupracovníků) - efektivní a účinné využití schopností, pracovního úsilí a potenciálu lidí pro úspěšné fungování systému.

Vedení - vytváření a využívání schopností, dovedností lidí a umění manažerů vést, usměrňovat a motivovat spolupracovníky ke splnění cílů.

Kontrola - jedná se o porovnání skutečného stavu se stavem plánovaným (žádoucím).

Procházková (2006) dělí způsoby řízení na:

- proaktivní řízení, ve kterém provádíme opatření předem na odvrácení či alespoň zmírnění některých nežádoucích jevů a zajišťujeme připravenost na zvládnutí očekávaných nežádoucích jevů.
- reaktivní řízení - je typ řízení, ve kterém řešíme problémy, až když nastanou.

Dle tohoto dělení patří krizové řízení mezi proaktivní způsoby řízení.

Za důležité považuji **fáze řízení**, mezi které řadíme prevenci, připravenost, odezvu, obnovu a poučení ze zkušeností.

Prevence znamená předcházení mimořádným událostem (dále MU) či některým dopadům těchto událostí nebo alespoň jejich zmírnění. Prevence znamená aplikovat opatření, která snižují zranitelnost nebo zmírňují dopady. Preventivní opatření se mohou dělit na: technická, organizační, právní a výchovná.

Připravenost znamená zpracování scénářů možných MU a scénářů odezvy na tyto MU. Dále tato fáze zahrnuje aplikování opatření na zmírnění dopadů MU, výcvik výkonných složek a občanů k přípravě na MU, připravení dokumentace a zpracování řídicí struktury a zajištění specifických prostředků a pomůcek, které mohou být potřebné ke zvládnutí MU.

Odezva znamená proces zvládání dopadů MU. Odezva z pohledu optimality řízení znamená realizovat optimální scénář odezvy na vznik určité MU a tím zajistit, že zvládnutí proběhne za přijatelných nákladů a přiměřených ztrát.

Obnova znamená návrat do stabilizovaného stavu a nastartování dalšího rozvoje v rozumném čase a za přijatelných nákladů. Jedná se o dlouhodobý proces, který musí být kvalifikovaně řízen. Nelze obnovu chápat pouze jako obnovu poškozeného majetku, ale je potřeba k ní přistupovat tak, aby v budoucnu dopady MU byly menší.

Poučení ze zkušeností znamená vyvarovat se chyb, ke kterým došlo.

V rámci krizového řízení pro zvládání krizových situací je vhodné zřídit speciální pomocné orgány, které zajistí odborné a bezodkladné řešení těchto situací. Těmito orgány jsou **krizové štáby** zřízeny legislativou, která upravuje jejich práva, povinnosti a odpovědnost.

Pro řešení krizových situací máme několik základních typů krizových štábů. Na úrovni vlády to je Ústřední krizový štáb, na území krajů jsou to Krizové štáby krajů a v neposlední řadě to jsou Krizové štáby obcí s rozšířenou působností. Tyto štáby se řídí statutem krizového štábu a jednacím řádem krizového štábu. (Navrátil, 2006)

Podstatnou roli v krizovém řízení hraje **krizová komunikace**. V oblasti komunikace při krizové situaci je velmi podstatný obsah informace. Úkolem managementu (řídicích pracovníků) je rozpoznat, co je nutné sdělit, komu se to má sdělit a kdy se to má sdělit. Informace, které se zveřejňují, jsou závislé na těchto faktorech:

- druhu krizové situace,
- lokalitě,

- velikosti,
- dopadech na společnost.

Obsah informací, které je potřeba sdělit je následující:

1. Co se přihodilo?
2. Jaký je vývoj příslušné situace?
3. Jaká je oblast potenciálně ohrožována?
4. Jaká by mohla být velikost expozice v porovnání s horním limitem?
5. Jaké mohou být dopady situace na bezpečnost obyvatelstva, životního prostředí a společnost?
6. Co se musí udělat, aby se zabránilo škodám (minimalizovaly nepříjemné dopady)?
7. Co není vhodné dělat?
8. Co pravděpodobně zahrne odezva a obnova?
9. Jaké programy na obnovu se v lokalitě provedou?
10. Jaké služby a zdroje jsou dostupné pro obnovu?

(Procházková, 2006)

Informace poskytované různými orgány nebo médii by neměly být protichůdné nebo ve vzájemném nesouladu. Je potřeba, aby informace o situaci byla sdělena co nejdříve. Orgány by měly být připraveny na poskytování služeb veřejnosti a na vysvětlování dotazů a poskytování rad. (Procházková, 2006)

Pro řešení krizových situací je nutné vytvářet **krizové plány**. Cílem těchto plánů je analýza, zpracování a příprava specifické dokumentace pro organizační, řídicí a koordinační opatření. Na krizový plán navazují další typy plánů (např. havarijný plán, typový plán, operační plán, plán nezbytných dodávek, plán hospodářské mobilizace, plán akceschopnosti atd.). Mezi krizovými plány zaujímá dominantní postavení Krizový plán kraje. (Navrátil, 2006)

Krizový plán zpracovávají:

- a) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady,
- b) Česká národní banka,
- c) jiné státní orgány, jimž krizový zákon ukládá povinnost zpracovávat krizový plán,
- d) kraje,

e) obce s rozšířenou působností.

Krizový plán se skládá ze základní, operativní a pomocné části. Náležitosti a způsob zpracování krizového plánu je upraven v Nařízení vlády č. 462/2000 Sb.. K jednotnému postupu zpracování krizových plánů slouží *Metodika zpracování krizových plánů*, která stanoví obsahové vymezení náležitostí a další podrobnosti související se zpracováním krizového plánu. Tuto metodiku vydalo GŘ HZS ČR.

V návaznosti na krizový plán se zpracovává Plán krizové připravenosti a Plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury. K jednotnému postupu zpracování těchto plánů vydalo GŘ HZS ČR *Metodiku zpracování plánů krizové připravenosti*, která stanoví obsahové vymezení náležitostí a další podrobnosti související se zpracováním.

Součástí krizového plánu je **havarijní plán**.

Havarijní plán se používá zejména při přípravě na zvládnutí technologických havárií. V souladu s právními předpisy se pro technologické provozy zpracovávají vnitřní a vnější havarijní plány.

„Havarijní plán je dokument, v němž jsou uvedeny popisy činností a opatření prováděných při vzniku závažné havárie vedoucí k minimalizaci jejich dopadů... Vnitřní havarijní plán stanoví bezpečnostní opatření k minimalizaci dopadů závažné havárie v technologickém objektu. Vnější havarijní plán stanoví bezpečnostní opatření k minimalizaci dopadů závažné havárie mimo technologický objekt.“ (Procházková, 2006, 190)

Havarijní plány lze rozdělit na:

- a) havarijní plány objektové - vnitřní havarijní plány, havarijní plány vodního hospodářství a ochrany vod před závadnými látkami, havarijní plány ochrany ovzduší pro případy poruch a nehod u technických zařízení, havarijní plány k předcházení vzniku a k řešení stavů nouze v energetickém sektoru.
 - b) havarijní plány územní - havarijní plán kraje, vnější havarijní plány.
- (Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, 2015)

Na rozdíl od České republiky se ve světě nepoužívá označení havarijní plán, nýbrž nouzový plán.

2.2.1 Rizika a jejich analýza

V procesu havarijního a krizového plánování má klíčový význam analýza rizik.

Podle Antušáka a Kopeckého (2003) se rizikem rozumí určitý stupeň nebezpečí pro společnost.

V praxi v souvislosti s určováním rizik lze odpověď na tři otázky:

1. Identifikace ohrožení + jaké dopady mohou nastat?
2. Scénář ohrožení + jaká je pravděpodobnost výskytu tohoto ohrožení?
3. Kvantifikace rizika + pokud některý nepřijatelný dopad nastane, jaké budou škody, ztráty a újmy na chráněných zájmech?

(Procházková, 2006)

Riziko si člověk uvědomuje nejvíce po prožité katastrofické události. Přijatelnost rizika je dána tím, když si jej dotyčný jedinec neuvědomuje nebo jej vědomě podstupuje.

Přijatelnost rizika se dá rozdělit podle tří kritérií:

- a) přijatelná úroveň rizika pro jednotlivce - většinou charakterizováno mírou úmrtností při nehodách. Lze vyjádřit pravděpodobnost úmrtí za časový úsek (rok, atd).
- b) společensky přijatelná úroveň rizika - maximální pravděpodobnost, že za rok dojde k nehodě s více než „n“ mrtvými a zraněnými.
- c) ekonomická kritéria - všechny dopady pohromy nebo katastrofy ve finančním vyjádření.

(Procházková, 2006)

Pro kvalitní plánování proti působení možných mimořádných událost slouží metody analýzy rizik. Z praktického hlediska vypracovat stoprocentně pravdivou analýzu nelze. „V praxi se za kvalitní výsledky považují třicetiprocentní odhady.“ (Navrátil, 2006, 55)

Analýza by měla postihnout souvislosti mezi riziky a tyto souvislosti aplikovat do budoucích rozhodovacích procesů.

Analýza rizik je omezena v pěti oblastech:

- typ mimořádné události,
- odborná úroveň týmu,

- pravděpodobnost (možná časová opakovatelnost výskytu mimořádné události),
- rychlost influence,
- množství rizik.

(Navrátil, 2006)

Při analýze a hodnocení rizik postupujeme dle následujících kritérií:¹

- rozsah a cíl analýzy,
- identifikace možných nebezpečí nebo příčin vzniku mimořádných událostí,
- odhad pravděpodobnosti nebo četnosti mimořádné události,
- odhad dopadů mimořádné události - ztráty na majetku, zranění, usmrcení osob, škody na životním prostředí,
- stanovení, která rizika jsou přijatelná a která již nejsou,
- návrhy na úpravy zařízení, zdokonalení postupů a přípravy zaměstnanců,
- zajistit, aby přijatá opatření byla realizována.

Existuje **několik přístupů k analýze a hodnocení rizik.**

Rozdělení dle odlišného názoru na riziko:

- 1) Deterministický přístup - je založen na myšlence, že následky mají své příčiny a pravděpodobnost vzniku určitého jevu (rizika) je buď možná nebo nemožná.
- 2) Probabilistický přístup - považuje všechny jevy (rizika) jako možné s určitou pravděpodobností.

Jiné rozdělení:

- 1) Kvalitativní přístup - používá slov k popisu rozsahu možných následků a pravděpodobností, že se tyto následky přihodí. Užití škály mohou být přizpůsobeny nebo upraveny tak, aby vyhovovaly okolnostem, a různá rizika mohou být popsána různým způsobem.
- 2) Kvantitativní přístup - používá číselné hodnoty pro následky i jejich pravděpodobnosti, které stanoví pomocí údajů. Kvalita analýzy závisí na přesnosti a úplnosti číselných hodnot a platnosti použitých modelů.

¹ V následujícím textu týkajícího se analýzy rizik byly využity poznatky získané z přednášky „Úvod do analýzy rizik“ předmětu Analýza a hodnocení rizik v rámci studijního programu Ochrana obyvatelstva na UPOL.

Při analýze rizik se setkáváme s pojmem akceptovatelné riziko. Jde o míru rizika vznikající z existence a možné realizace nebezpečí, která je přijatelná pro osobu (skupinu osob) a společnost. Záleží na sociálních, ekonomických a politických faktorech, a na vnímaném prospěchu vznikajícím kladnou činností zdrojů rizik (náklady versus přínos pro společnost).

Vzhledem ke složitosti a rozmanitosti mimořádných událostí nelze vytvořit žádný obecný postup pro stanovení rizik. Proto v současnosti máme celou řadu metod pro analýzu a hodnocení rizik, včetně výpočetních programů. Žádná z těchto metod není univerzální a je vhodná jen při splnění určitých kritérií.

Mezi nejznámější metody analýzy rizik patří:

- **Check list** (kontrolní seznam) - postup založený na systematické kontrole plnění předem stanovených podmínek a opatření. Jejich struktura se může měnit od jednoduchého seznamu až po složitý formulář. Struktura je vhodná pro zjišťování problémů, ke kterým již došlo. Nedostatkem je, že neposkytuje dostatečnou představu o nebezpečí, které by mohlo vzniknout v jiných situacích.
- **What-If Analysis** (analýza „co - když“) - postup pro hledání možných dopadů vybraných situací. Jedná se o spontánní diskusi a hledání nápadů, kdy skupina zkušených lidí (managementu) klade otázky nebo vyslovuje úvahy o možných rizicích. Může vést k vypracování seznamů nebezpečných situací, seznamu preventivních opatření vůči dopadům i seznamu možných návrhů pro snížení rizika.
- **SWOT** - analýza je metoda, jejíž pomocí je možno identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Jedná se o kvalitativní hodnocení.

Mezi nejznámější programy patří:

- **Aloha** - určený k přibližnému modelování tvaru a rozsahu úniku nebezpečné látky do atmosféry.
- **Rozex Alarm** - nástroj pro modelování havarijních projevů při úniku nebezpečné látky při havárii.
- **TerEx** - nástroj pro okamžité vyhodnocení dopadů úniku nebezpečné chemické látky, otravné látky či použití výbušného systému.

2.2.2 Stupně poplachu IZS

Dle vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému se podle druhu události vyhlašuje tzv. stupeň poplachu, ten předurčuje potřebu sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce v závislosti na rozsahu a druhu mimořádné události.

V rámci integrovaného záchranného systému se vyhlašují **čtyři stupně poplachu**:

První stupeň poplachu - je vyhlašován v případě, že

- a) mimořádná událost ohrožuje jednotlivé osoby, jednotlivý objekt nebo jeho část, s výjimkou objektu, kde jsou složité podmínky pro zásah, jednotlivé dopravní prostředky osobní nebo nákladní dopravy nebo plochy území do 500 m², nebo
- b) záchranné a likvidační práce provádí základní složky, které není nutno při společném zásahu nepřetržitě koordinovat.

Druhý stupeň poplachu - je vyhlašován v případě, že

- a) mimořádná událost ohrožuje nejvýše 100 osob, více jak jeden objekt se složitými podmínkami pro zásah, jednotlivé prostředky hromadné dopravy osob, cenný chov zvířat nebo plochy území do 10 000 m²,
- b) záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky z kraje, kde mimořádná událost probíhá, nebo
- c) je nutné nepřetržitě koordinovat složky velitelem zásahu při společném zásahu.

Třetí stupeň poplachu - je vyhlašován v případě, že

- a) mimořádná událost ohrožuje více jak 100 a nejvýše 1000 osob, část obce nebo areálu podniku, soupravy železniční přepravy, několik chovů hospodářských zvířat, plochy území do 1 km², povodí řek, produktovody, jde o hromadnou havárii v silniční dopravě nebo o havárii v letecké dopravě, nebo
- b) záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky nebo se využívají síly a prostředky z jiných krajů, nebo
- c) je nutné složky při společném zásahu v místě zásahu koordinovat velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu a místo zásahu rozdělit na sektory a úseky.

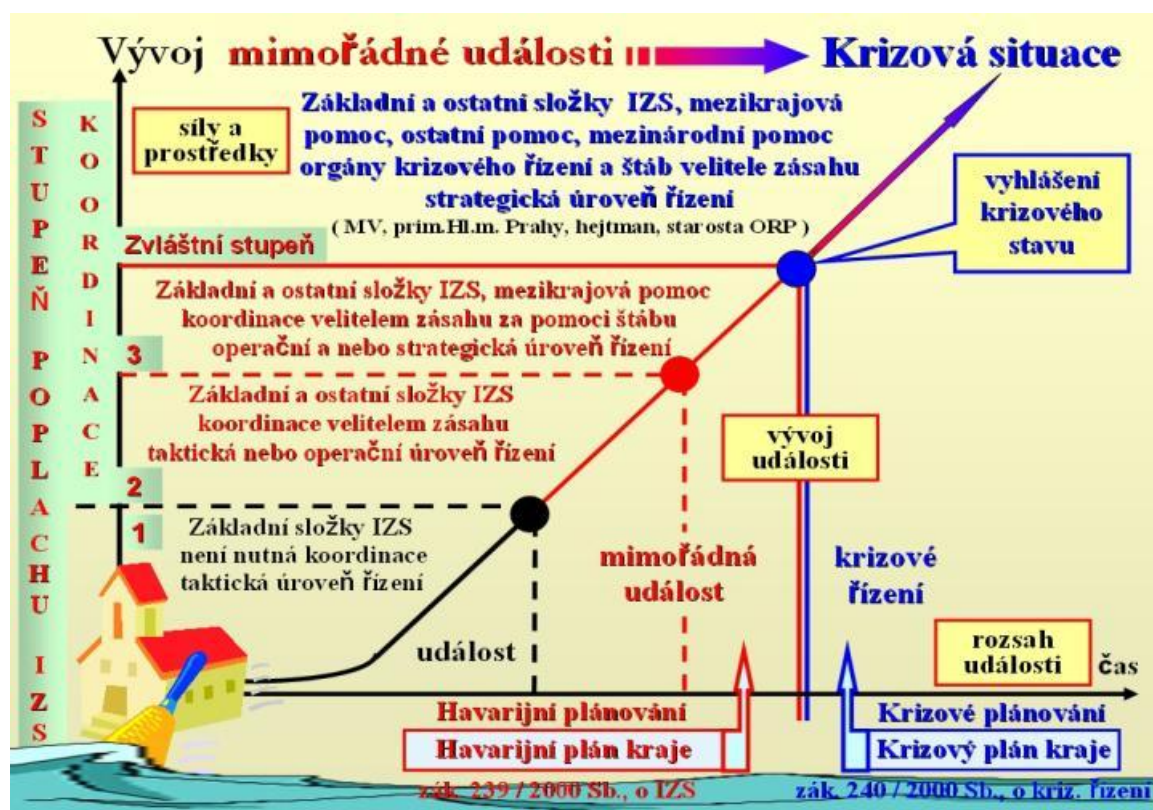
Zvláštní stupeň poplachu - je vyhlašován v případě, že

- a) mimořádná událost ohrožuje více jak 1000 osob, celé obce nebo plochy území nad 1 km²,
- b) záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky včetně využití sil a prostředků z jiných krajů,

- c) je nutné složky při společném zásahu v místě zásahu koordinovat velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu a místo zásahu rozdělit na sektory a úseky, nebo
- d) společný zásah složek vyžaduje koordinaci na strategické úrovni.

(Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému).

Rozdělení událostí dle výše uvedených stupňů poplachu vystihuje obrázek 1. Při vyhlášení prvního stupně se jedná pouze o událost. Při vyhlášení druhého a třetího stupně se jedná o mimořádnou událost. Při vyhlášení zvláštního stupně poplachu se jedná o krizovou situaci a je vyhlášen krizový stav.

Obrázek 1. Vývoj události dle stupňů poplachu IZS (Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, 2015)

2.2.2.1 Mimořádné události

Mimořádné události jsou takové nepříznivé stavy, které vzniknou neúmyslně, ale vždy mají negativní výsledek. Nejsou negativním výsledkem námi plánované aktivity, ale s plánovanou aktivitou mohou souviset. (Roudný & Linhart, 2004)

Mimořádné události mohou, ale nemusí být způsobeny činností lidí. Mezi mimořádné události patří události, které jedinec či subjekt nedokáže vyřešit běžnými prostředky, nebo které řeší integrovaný záchranný systém. (Roudný & Linhart, 2004)

Mimořádné události lze rozdělit z několika hledisek, ale nejčastěji se dělí:

Podle původu na:

- naturogenní (přírodní), např. vichřice, bouřky, krupobití, dlouhodobé mrazy, dlouhodobá sucha, svahové sesuvy, povodně, námrazy, zemětřesení aj.. Na tyto mimořádné události je potřeba z dlouhodobého hlediska se připravovat a předcházet jim. Je třeba vybírat správné místo umístění staveb (např. vyvarovat se záplavové oblasti, míst, kde hrozí sesuv půdy atd.),
- antropogenní (způsobené činností člověka), např. ohrožení požárem nebo výbuchem, větší dopravní nehody, havárie jaderně energetických zařízení, válečné konflikty, teroristické útoky, sabotáže, aj.. Mají podobný charakter jako přírodní, ale ve většině případů koncentrovanější účinek na menším zasaženém území.

Účinnost zbraní, které vytvořil člověk, jsou překonány mohutností a rozsahem dopadů přírodních pohrom. **Pohroma** je náhlá událost, obvykle rychle a nenadále přicházející, často i rychle mizející, zanechávající trvalé a závažné dopady. Mezi nejnebezpečnější přírodní pohromy na naší planetě patří uragány, záplavy a zemětřesení. Dle výskytu v Evropě patří mezi nejnebezpečnější přírodní pohromy zemětřesení, následují záplavy a na třetím místě bouře. (Procházková, 2006)

Po primárních jevech naturogenních i antropogenních pohrom následují často také sekundární jevy:

- zemětřesení - požáry, sesuvy půdy, výbuchy plynů,
- povodně - otrávení studní, nakažlivé nemoci,
- bouřky - požáry, výpadky elektrického proudu.

Podle času trvání členíme mimořádné události na:

- krátkodobé
- dlouhodobé

Podle velikosti postiženého území na:

- objektové - stavba, podnik,
- lokální (místní) - nepřesahují hranice obce,
- regionální (oblastní) - nepřesahují hranice kraje,
- celostátní - dojde k postižení celého území státu,
- globální - dopad MU na více států.

Tabulka 1. Členění mimořádných událostí podle stupně jejich závažnosti (Roudný & Linhart, 2004)

Typ mimořádné události	Ztráty na lidských životech	Materiální ztráty řádově v Kč
Závada	Žádné	100
Vada	Žádné	1.000
Porucha	Žádné	10.000
Nehoda	Jedinec	100.000
Havárie	Několik jedinců	1 mil.
Závažná havárie	Desítky	10 mil.
Pohroma	Stovky	100 mil.
Katastrofa	Tisíce	1 mld.
Kataklyzma	Statisíce	10 mld.
Apokalypsa	Miliony	100 mld.

Z hlediska kvantifikace vymezené ve výše uvedené tabulce nastávají mimořádné události zhruba od stupně 3. porucha a 4. nehoda.

Mimořádné události vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Záchranné práce - jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Likvidační práce - jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí, přičemž následky se rozumí účinky (dopady) působící na osoby, zvířata, věci a životní prostředí.

2.2.2.2 Krizový stav

Krizový stav je právní kategorie, může být vyhlášen Parlamentem ČR, vládou ČR nebo hejtmánem kraje. Krizové stavy upravují následující zákony: Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů, zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

Rozlišujeme čtyři krizové stavy:

1. Stav nebezpečí - vyhláší se na celém území kraje nebo jen na jeho části. Tento stav je vyhlášen hejtmánem daného kraje. Nejčastější případy, při kterých se stav nebezpečí vyhláší, jsou živelné pohromy, průmyslové havárie nebo jiného nebezpečí, při kterých jsou ohroženy životy, zdraví, majetek občanů nebo životní prostředí.
2. Nouzový stav - vyhláší se na území celého státu nebo pouze v ohrožených regionech. Tento stav je vyhlášen Vládou ČR při krizových situacích, které mohou nastat v důsledku rozsáhlých živelních pohrom, ekologických havárií nebo jiného nebezpečí a jenž ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví či majetek občanů nebo vnitřní pořádek a bezpečnost.
3. Stav ohrožení státu - vyhlášen na celém území státu Parlamentem ČR, při bezprostředním ohrožení státní svrchovanost státu, územní celistvosti státu nebo jeho demokratických zásad. Oproti ostatním krizovým stavům má pouze politický charakter.
4. Válečný stav - vyhlášen na celém území státu Parlamentem ČR, pokud státu hrozí bezprostřední nebezpečí napadení nebo je-li napaden. Válečný stav je vyhlášen při plnění mezinárodních smluvních závazků o společné obraně.

(Hasičský záchranný sbor České republiky, 2015)

2.2.2.3 IZS - integrovaný záchranný systém

Definice dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů: IZS se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. IZS se skládá ze základních složek a ostatních složek.

Mezi základní složky IZS patří:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Mezi ostatní složky patří:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

V době krizových stavů mohou být zařazeny mezi ostatní složky IZS také odborná zdravotnická zařízení pro poskytování specializované péče obyvatelstvu. (Richter, 2010)

2.2.3 Evakuace

Evakuace je jedním ze základních prostředků ochrany obyvatelstva. V České republice jsou základní právní náležitosti evakuace stanoveny v zákonných i podzákonných normách, jakými jsou např. Krizový zákon č. 240/2000 Sb., Zákon o integrovaném záchranném systému č. 239/2000 Sb., Zákon o zajišťování obrany České republiky č. 222/1999 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra o požární prevenci č. 246/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva č. 380/2002 Sb. a řada dalších.

Dle Kratochvílové (2005) lze evakuaci rozdělit z několika hledisek:

Z hlediska rozsahu opatření:

- evakuace objektová částečná - jedná se o evakuaci části objektu (jedno patro nebo část budovy). Ohrožené osoby jsou přemístěny do nezasažené části objektu.
- evakuace objektová úplná - jedná se o evakuaci celého objektu, kdy ohrožené osoby jsou přemístěny mimo zasažený objekt.

- evakuace plošná - jedná se o evakuaci obyvatelstva z části nebo celého územního prostoru (části nebo celého města, kraje atd). Štětina et al. (2000) dále evakuaci plošnou rozdělují na *všeobecnou* (všechny kategorie osob) a *částečnou* (např. děti do 6 let, pacienti zdrav. zařízení, osoby přestárlé atd.).

Z hlediska doby trvání:

- evakuace krátkodobá - doba trvání mimořádné události nebo jejích následků je do 24 hodin.
- evakuace dlouhodobá - doba trvání je více jak 24 hodin. V tomto případě bývá nutné poskytnout následnou péči, náhradní ubytování a zabezpečit jejich základní životní potřeby (strava, hygiena aj.).

Z hlediska způsobu realizace:

- evakuace samovolná - není organizovaná, ohrožené obyvatelstvo jedná dle svého uvážení. Tato evakuace má značná rizika a může způsobit ztráty na majetku, zdraví, nebo dokonce na životech. Ve většině případů se odpovědné orgány snaží udržet kontrolu nad průběhem evakuace a alespoň ji částečně organizovat.
- evakuace řízená - je řízena pověřenými orgány. Ohrožené osoby se přemisťují pěšky, využívají vlastní dopravní prostředky nebo pomocí hromadných dopravních prostředků, které zajišťují orgány pověřené řízením evakuace.

Evakuace se přednostně plánuje pro tyto skupiny obyvatelstva:

- děti do 15 let,
- pacienty ve zdravotnických zařízeních,
- osoby umístěné v sociálních zařízeních,
- osoby zdravotně postižené,
- doprovod výše uvedených osob.

Evakuované osoby lze rozdělit do dvou kategorií dle mobility:

- mobilní - jsou schopni samoevakuace, nebo je lze ze zasaženého místa vyvést,
- imobilní - mají nějaké tělesné postižení, které při evakuaci vyžaduje asistenci.

3 KRIZOVÝ PLÁN OLÚ ŠTEMPERK

Před vytvořením krizového plánu OLÚ Štemperk jsem navštívil Hasičský záchranný sbor České republiky, stanici Šternberk a stanici Uničov, kde jsem provedl rozhovor s veliteli stanic a dále prostudoval písemnou dokumentaci taktických a prověřovacích cvičení. Zjištěné poznatky jsem následně využil při zpracování krizového plánu.

V úvodu této kapitoly se nejprve zaměřím na charakteristiku OLÚ Štemperk. Poté se budu zabývat zpracováním jednotlivých částí krizového plánu.

3.1 Charakteristika krizového plánu

Úkolem krizového plánu je určení rizik ohrožujících OLÚ Štemperk a stanovení opatření k řešení mimořádných událostí a krizových situací.

Cílem krizového plánování je teoretická příprava a poskytnutí metodiky k zajištění připravenosti OLÚ Štemperk na řešení mimořádných událostí a krizových situací.

Obsahem krizového plánu OLÚ Štemperk jsou opatření a postupy k řešení mimořádných událostí a krizových situací, tedy souhrn plánovacích, metodických a informačních dokumentů používaných při rozhodovací, řídicí a koordinační činnosti v krizové situaci.

OLÚ Štemperk neplní opatření vyplývající z Krizového plánu kraje dle § 29 zákona č. 240/2000 Sb., a proto nemusí zpracovávat Plán krizové připravenosti. Z hlediska metodiky se zpracovaný krizový plán OLÚ Štemperk nemusel doslovně řídit náležitostmi a způsoby dle Metodiky zpracování krizového plánu podle § 17 - 18 nařízení vlády č. 462/ 2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení.

Krizový plán OLÚ Štemperk se skládá ze základní, operativní a pomocné části.

Základní část:

- charakteristika organizace krizového řízení,
- přehled možných zdrojů rizik,
- přehled osob, které zajišťují plnění opatření vyplývajících z krizového plánu.

Operativní část:

Z hlediska operativní části krizového plánu zpracovaného pro OLÚ Štemperk je důležité:

- analýza ohrožení, přehled krizových opatření a způsob zajištění jejich provedení,
- plán nezbytných dodávek zaměřující se zejména na dodávky léků, zdravotního materiálu, nápojů a základní stravy,
- důležitá telefonní čísla pro spojení,
- organizace krizového štábu.

Pomocná část:

- přehled právních předpisů využitelných při přípravě na mimořádné události a krizové situace a jejich řešení,
- zásady manipulace s krizovým plánem,
- další dokumenty související s připraveností na mimořádné události a krizové situace a jejich řešení.

3.2 Základní část

3.2.1 Charakteristika organizace krizového řízení

Základní údaje

Název subjektu: Odborný léčebný ústav Štemperk, příspěvková organizace zřízená krajským úřadem pro vykonávání zdravotnických služeb.

IČ: 00699078, **DIČ:** CZ00699078

Statutární zástupce: ředitel OLÚ: MUDr. Miroslav Kolčava, MBA

Zástupce ředitele: ekonomický náměstek: Ing. Miroslav Matuška

E-mail: kolcava@olustemperk.cz

Předmět činnosti subjektu

Hlavním účelem a předmětem činnosti je:

1. poskytování zdravotních služeb v rozsahu oprávnění podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování ve znění pozdějších předpisů a to:

- ambulantní péče - v oborech geriatric, neurologie, pneumologie, radiologie a zobrazovací metody (skiografie a skiaskopie), rehabilitační a fyzikální medicína, všeobecné praktické lékařství, fyzioterapie a vnitřní lékařství.
 - lůžkové péče - včetně péče následné a dlouhodobé - v oborech geriatric, pneumologie a ftizeologie, rehabilitační a fyzikální medicíny - a to včetně druhů péče léčebně rehabilitační péče a ošetrovatelské péče.
 - ambulantní péče v oboru klinická biochemie (laboratoř).
2. poskytování sociálních služeb podle § 35 a § 52 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče).

Průměrný počet zaměstnanců: 250

Počet lůžek: 320

Lůžková péče

LNP 264

Ošetrovatelská lůžka 30

Sociální hospitalizace 26

3.2.2 Přehled možných zdrojů rizik

Přehled vnitřních zdrojů rizik

1. Vznik požáru
2. Anonymní telefonát o výskytu NVS (nástražný výbušný systém) nebo nálezu podezřelého předmětu v prostorách OLÚ
3. Ohrožení chemickou látkou
4. Výpadek elektrické energie
5. Přerušení dodávky plynu nebo tepla
6. Povodně a jiné přírodní katastrofy
7. Jiná rizika

Přehled vnějších zdrojů rizik

1. Havárie velkého rozsahu v kraji
2. Rozsáhlé epidemie a nákazy (pandemie)
3. Zemětřesení
4. Povodně

5. Sněhové kalamity
6. Dlouhodobá inverzní situace

3.2.3 Přehled osob zajišťujících plnění opatření vyplývajících z krizového plánu

1. Statutární zástupce organizace - ředitel
2. Zástupce ředitele
3. Vedoucí krizového štábu
4. Členové krizového štábu
5. Vedoucí zaměstnanci organizace
6. Zaměstnanci organizace

3.3 Operativní část

3.3.1 Analýza ohrožení, přehled krizových opatření a způsob zajištění jejich provedení

3.3.1.1 Vnitřní zdroje rizika - Vnitřní havarijní řád

1. Vznik požáru

Požár je z hlediska analýzy zdrojů možných rizik jednou z nejčastějších příčin mimořádných událostí. Z hlediska zajištění opatření pro řešení této události je nejdůležitější dodržování zásad základních dokumentací požární ochrany zpracované pro danou organizaci. Mezi tuto dokumentaci požární ochrany OLÚ Štemperk patří Požární řád, Požární poplachová směrnice, Řád ohlašovny požáru a Požární evakuační plán, které vychází z vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

Dle osobní zkušenosti získaných při vyšetřování požárů je nejčastější příčinou jeho vzniku závada na elektrických zařízeních, případně na elektrických rozvodech. Další možnou příčinou je neopatrná manipulace s otevřeným ohněm, případně úmyslné zapálení.

Požární řád se zpracovává pro činnosti v prostorách se zvýšeným požárním nebezpečím nebo vysokým požárním nebezpečím. Prostory s hospitalizovanými pacienty se považují za prostory se zvýšeným požárním nebezpečím s ohledem na fyzický případně duševní stav pacientů. Další místa patřící do prostor se zvýšeným nebo vysokým požárním

nebezpečím jsou ty, kde hrozí nebezpečí výbuchu v důsledku hořlavých prachů (např. stolárna), místa kde se nachází velké množství hořlavých látek (př. sklad pohonných hmot) nebo látek podporujících hoření (např. odpařovací stanice kapalného kyslíku). Z obsahového hlediska požární řád specifikuje chování zaměstnanců v těchto prostorách, aby nedošlo v důsledku jejich činnosti k požáru. Zejména klade důraz na dodržování zákazů a příkazů.

Požární poplachová směrnice určuje činnost osob v případě zpozorování požáru. Jelikož léčebna není vybavena elektrickou požární signalizací ani lokálními hlásiči požáru nebo kouře, je včasné zpozorování požáru osobami nezbytné pro lokalizaci místa, kde k zahoření došlo. Zaměstnanec musí vyhodnotit, zda je schopen za použití hasební techniky (např. ručních hasících přístroj) uhasit požár sám. Pokud není schopen, musí znát činnosti jak postupovat podle této poplachové směrnice a jak požár nahlásit. Léčebna má zřízeno pracoviště ohlašovny požáru. Jelikož se jedná o místo s nutnou přítomností pracovníků po dobu 24 hodin denně, bylo toto pracoviště zřízeno v prostorách vrátnice OLÚ. Pracovník vrátnice zároveň plní povinnosti pracovníka ohlašovny požáru. Všichni zaměstnanci jsou povinni znát telefonní číslo na toto pracoviště a při nahlašování požáru musí jednoznačně specifikovat - kdo volá, kde hoří, co hoří, a v případě znalosti i počet ohrožených osob v daném místě. Dále polohlasným voláním „Hoří“ vyhláší požární poplach. Poté toto ohrožení okamžitě hlásí nadřízenému pracovníkovi nebo službu konajícímu lékaři.

Po přijetí hlášení postupuje pracovník ohlašovny požáru podle Řádu ohlašovny požáru.

Řád ohlašovny požáru jednoznačně určuje způsob hlášení požáru složkám IZS. Pracovník dále zajistí vyrozumění kompetentních osob, případně může být pověřen ke svolání členů krizového štábu. Dále podává informace přijíždějícím jednotkám IZS.

Požární evakuační plán upravuje postup při evakuaci osob a materiálu z objektů zasažených nebo ohrožených požárem.

Požární evakuační plán obsahuje:

- a) určení osoby, která bude organizovat evakuaci, a místo, ze kterého bude evakuace řízena,
- b) určení osob a prostředků, s jejichž pomocí bude evakuace prováděna,

- c) určení cest a způsobu evakuace,
- d) určení místa, kde se evakuované osoby budou soustřeďovat, případně náhradní prostory pro soustředění těchto osob,
- e) způsob zajištění první pomoci postiženým osobám,
- f) určení místa, na kterém se bude soustřeďovat evakuovaný materiál, a určení způsobu jeho střežení,
- g) grafické znázornění směru únikových cest, únikových východů v jednotlivých podlažích, umístění hasební techniky, umístění hlavního vypínače elektrické energie, hlavního uzávěru plynu, vypínač centrálního kyslíku, vypínač vakua, uložení tlakových lahví.

2. Anonymní telefonát o výskytu NVS (nástražný výbušný systém) nebo nálezu podezřelého předmětu v prostorách OLÚ

Jak ukazují zkušenosti z nedávných dob, kdy po anonymním telefonátu musela být evakuována nemocnice v Třebíči, nemocnice v Havlíčkově Brodě a další zařízení, je toto riziko aktuální a tyto situace nejsou ojedinělé. Ať už se jedná o smyšlené nebo reálné nebezpečí, musí být zdravotnické zařízení na tuto situaci připraveno. Jednou z nejdůležitějších věcí při přijetí anonymního telefonátu ať již zaměstnancem, spojovatelkou nebo vrátným je soustředění tohoto pracovníka na zaznamenání přesného znění výhružného telefonátu, dobu příjmu, čas trvání sdělení a charakteristiku podání. Je rovněž důležité zapamatovat si charakteristická znamení, jako např. rozlišení staršího či mladšího hlasu, mužského či ženského, vadu řeči, nářečí a podobně.

Po ukončení telefonátu je povinností pracovníka, který takový hovor přijal, informovat v pracovní době ředitele léčebného ústavu nebo jeho zástupce, mimo pracovní dobu službu konajícího lékaře. Ředitel, jeho zástupce, nebo službu konající lékař, bezprostředně informuje na lince 158 Policii ČR. Službu konající lékař je povinen zajistit vyrozumění nepřítomného ředitele nebo jeho zástupce. Ředitel nebo jeho zástupce v součinnosti s Policií ČR jsou povinni rozhodnout o případném svolání krizového štábu, který je nápomocen při organizaci evakuace buď částečné nebo úplné. Tato evakuace osob a materiálu se řídí Požárním evakuačním plánem OLÚ Štemperk, který je jako komplexní dokument pro tyto situace využitelný.

Stejný způsob řešení situace se uplatní u nálezů podezřelého předmětu v prostorách léčebného ústavu.

3. Ohrožení chemickou látkou

Chemické látky jsou uskladněny v prostorách skladu pro ně určeném a to pouze v potřebném množství. K jejich umístění v tomto prostoru slouží záchytné jímky s pracovními rošty. Proto v těchto prostorách i v případě poškození obalu nemůže dojít k ohrožení na zdraví osob případně k ekologické újmě. Dále jsou chemické látky umístěny v místech provozní činnosti, ale pouze v malém množství, které v případě úniku mohou způsobit ohrožení pouze malého rozsahu. Je zakázáno společné uskladňování chemických látek, jejíž nežádoucím sloučením by mohlo dojít k vzájemné reakci vedoucí k mimořádné události.

Z hlediska ohrožení chemickými látkami můžeme provést základní dělení na:

- A. ohrožení chemickou látkou dopravenou do prostor léčebného ústavu např. v poštovní zásilce (listovní, balíková),
- B. ohrožení únikem chemické látky umístěné v místě provozní činnosti z poškozeného obalu, kdy obal neobsahuje označení chemické látky (látka neznámá), případně obsahuje označení této chemické látky (látka známá).

Ad A.

Tyto látky se mohou do OLÚ nejčastěji dostat přepravní službou. V případě přijetí podezřelé listovní nebo balíkové zásilky je příjemce povinen s touto manipulovat maximálně obezřetně, neotvírat ji, umístit ji do míst, kde případné poškození obalu neohrozí zdraví jiných osob. Následně informovat v pracovní době ředitele léčebného ústavu nebo jeho zástupce, mimo pracovní dobu službu konajícího lékaře, který následně vyrozumí složky IZS na telefonním čísle 112. Následně složky IZS zásilku zajistí a převezou k odborné analýze.

Ad B.

Látkou neznámou

Pracovník, který zjistí únik neznámé chemické látky vlivem poškozeného obalu je povinen informovat v pracovní době ředitele léčebného ústavu nebo jeho zástupce, mimo pracovní dobu službu konajícího lékaře, který následně vyrozumí složky IZS na telefonním čísle

112. S ohledem k naléhavosti situace a po konzultaci s odbornými pracovníky složek IZS rozhodne o případném svolání krizového štábu a v případě nutnosti i nařízení částečné nebo celkové evakuace OLÚ.

Látkou známou v malém rozsahu

Pracovník OLÚ, který zjistí ohrožení známou chemickou látkou v malém rozsahu, provede bezprostředně dle situace a svých možností opatření na snížení rizika ohrožení zdraví nebo poškození majetku (např. zajistí místo kde k úniku chemické látky došlo, aby se riziko nerozšířilo na jiné osoby, zajistí odvětrání místnosti apod.). Dále se řídí pokyny bezpečnostních listů uložených u každé chemické látky na každém pracovišti. Vznik rizikové situace nahlásí v pracovní době vedoucímu pracoviště (např. na odděleních staniční sestře), mimo pracovní dobu vedoucí směny (např. na oddělení službu konající sestře). Vedoucí pracoviště dle situace bezprostředně informuje v pracovní době ředitele OLÚ, v případě jeho nepřítomnosti zástupce, mimo pracovní dobu službu konajícího lékaře.

4. Výpadek elektrické energie

Pro případy výpadku el. energie ze strany veřejného dodavatele má OLÚ k dispozici záložní zdroj el. energie, který zajistí provoz základních elektrických zařízení. Jedná se o dieselelektrický agregát o výkonu 180 kW. Tento agregát má kapacitu pro zajištění osvětlení OLÚ, činnost důležitých zdravotnických přístrojů a zařízení, provoz výpočetní techniky, provoz výtahů, provoz tepelného hospodářství, provoz kuchyně a provoz vlastní čistírny odpadních vod (ČOV). Další provozky jsou postupně odpojovány dle potřeby v ucelených sekcích. V první řadě jsou odpojeny veškeré vzduchotechnické a klimatizační zařízení, následně napájení pomocných provozů (např. prádelna, budova skladů a dílen).

5. Přerušování dodávky plynu nebo tepla

Zaměstnanec, který zjistí závadu na dodávce tepla, provede bezprostředně dle situace a dle svých možností opatření na snížení úniku tepla z lůžkových částí nemocničního zařízení uzavřením oken a dveří. Vznik rizikové situace poté nahlásí v pracovní době vedoucímu pracoviště (např. na jednotlivých odděleních staniční sestře), mimo pracovní dobu vedoucímu směny (na jednotlivých odděleních službu konající sestře, popřípadě službu konajícímu lékaři).

Vedoucí pracoviště nahlásí přerušení dodávky tepla na pracoviště v pracovní době vedoucímu technického provozu, případně jeho zástupci. V mimopracovní době nahlásí toto přerušení pracovníkovi vrátnice, jehož povinností je informovat pracovníka konajícího pohotovostní službu, případně vedoucího technického úseku.

Vedoucí technického úseku zajistí zjištění zdroje poruchy na tepelném hospodářství a zahájí veškeré činnosti na jejich odstranění:

- V případě přerušení dodávky plynu ze strany dodavatele bezprostředně kontaktuje jeho vedoucí pracovníky nebo jeho poruchovou službu, aby zjistil důvod přerušení dodávky a délku výpadku. Poté bezodkladně informuje ředitele, případně jeho zástupce, o důvodech přerušení dodávky a předpokládané době jejího trvání.
- V případě poruchy na zařízeních tepelného hospodářství zajistí odborné pracovníky údržby k odstranění poruchy. V závažných případech okamžitě zahájí jednání s odbornými servisními firmami, které jsou schopny provést opravu včetně dodávky náhradních dílů v co nejkratší době. Poté bezodkladně informuje ředitele, případně jeho zástupce, o závažnosti poruchy na tepelném hospodářství a předpokládané době nutné k jejímu odstranění.

Ředitel dle závažnosti a naléhavosti situace a po konzultaci s vedoucím technického úseku rozhodne o dalším postupu. V závažných případech bezprostředně informuje vedoucího zdravotního úseku Kraje, jako zástupce zřizovatele OLÚ.

6. Povodně a jiné přírodní katastrofy

Z topografického hlediska se OLÚ nachází na svahovitém území se sklonem od ústavu. Z tohoto důvodu pro danou oblast nehrozí v důsledku nadměrných prudkých srážek tzv. Blesková povodeň. Objekt neleží z hlediska posouzení v záplavovém území přirozené ani zvláštní povodně, neboť v jeho blízkosti se nenalézají žádný vodní tok. Vznik této mimořádné události není proto předpokládán.

Z hlediska seismického ohrožení

Důležitým nástrojem pro dlouhodobou předpověď otřesů zemského povrchu je vytváření map seismického ohrožení. Česká republika díky své geotektonické struktuře, kterou tvoří převážně blok Českého masivu, vykazuje malou seismickou aktivitu. Vznik této mimořádné události není proto předpokládán.

7. Jiná rizika

Mezi tyto rizika můžeme zařadit například závažný únik vody, páry, zemního plynu apod. Zaměstnanec, který zjistí závadu nebo situaci, která znamená riziko pro lidské zdraví a život nebo vážné poškození majetku, provede bezprostředně dle situace a dle svých možností opatření na snížení rizika ohrožení nebo poškození majetku např. vypnutí elektrického přívodu, vložením nádoby pod prasklé potrubí apod.

Vznik rizikové situace poté nahlásí v pracovní době vedoucímu pracoviště (např. na jednotlivých odděleních staniční sestře), mimo pracovní dobu vedoucímu směny (na jednotlivých odděleních službu konající sestře, popřípadě službu konajícímu lékaři).

Dále se uplatňuje stejný postup jako v případě přerušení dodávky plynu nebo tepla.

3.3.1.2 Předcházení ekologické újmy

Ekologickou újmou se rozumí nepříznivá měřitelná změna přírodního zdroje nebo měřitelné zhoršení jeho funkcí, která se může projevit přímo nebo nepřímo na chráněných druzích volně žijících živočichů, planě rostoucích rostlin, podzemních nebo povrchových vodách a případně znečištěné půdě.

Zaměstnanec, který zjistí ohrožení životního prostředí v důsledku špatného zacházení nebo uložení nebezpečných chemických látek, přípravků a závadných látek, nebo vniknutí těchto látek do kanalizace nebo půdy, provede bezprostředně dle situace a svých možností opatření na snížení rizika ohrožení životního prostředí. Mezi základní úkony můžeme zařadit zamezení vniknutí těchto unikajících látek do kanalizace, zabránění kontaminace půdy at' již provedením posypem adsorpční látkou nebo přehrazením toku úniku této nebezpečné látky. Poté okamžitě hlásí vznik této rizikové situace vedoucímu pracoviště.

Vedoucí pracoviště nahlásí vznik rizikové situace vedoucímu technického úseku, v mimo pracovní dobu pracovníkovi konajícímu pohotovostní službu.

Pracovník konající pohotovost zajistí bezprostředně dle situace a svých možností opatření na snížení rizika ohrožení životního prostředí (např. zamezení vniknutí látek do kanalizace, půdy; použitím adsorpční látky). V případě, že pracovník konající pohotovost sám nezvládne snížení rizika, ihned zajistí informování vedoucího technického provozu.

Vedoucí technického provozu vyhodnotí situaci z hlediska ekologického ohrožení a informuje ředitele OLÚ. V závažných případech okamžitě vyrozumí složky IZS na

jednotném evropském čísle tísňového volání 112. Informuje o riziku ekologické újmy tím, že specifikuje, jaká látka a v jakém množství unikla a co hrozí únikem této látky.

Ředitel, nebo jeho **zástupce**, bezprostředně informuje v závažných případech vedoucího zdravotního úseku Kraje, jako zástupce zřizovatele OLÚ.

OLÚ neustále vyhodnocuje nebezpečí vzniku ekologické újmy a následně z výsledků přijímá opatření, která zapracovává do provozních řádů pracovišť.

3.3.1.3 Částečná nebo úplná evakuace OLÚ

Při vzniku jakéhokoliv rizika, dle předchozí analýzy, ze které vyplýne nutnost částečné nebo úplné evakuace osob a majetku, jsou využity stejné evakuační prostředky, východy i shromaždiště jako při vzniku požáru. To znamená, že se využívá Požární evakuační plán, který je dostupný na každém pracovišti.

Evakuaci osob nebo majetku v OLÚ může nařídít ředitel nebo jeho zástupce, případně vedoucí krizového štábu.

Každý zaměstnanec má morální a pracovní povinnost předcházet vzniku rizikových situací, zabránit při jejich vzniku dle svých možností jejich rozšíření. Dále účastnit se záchranných a evakuačních prací. Upřednostňovat záchranu lidských životů a zdraví. V případě vzniku nebezpečí z prodlení změnit výše uvedené postupy dle naléhavosti vzniklé situace.

3.3.1.4 Vnější zdroje rizika - Traumatologický plán

Traumatologický plán OLÚ Štemperk se zpracovává s ohledem na přehled a hodnocení vnějších možných zdrojů rizik a ohrožení, která mohou vést k hromadnému neštěstí v oblasti nebo v kraji s analýzou dopadu na činnost OLÚ při poskytování zdravotní péče zraněným vlivem těchto událostí.

Jeho hlavním úkolem je stanovení postupu činností při poskytování nezbytné zdravotní péče při výskytu hromadného postižení osob v důsledku mimořádné události.

V podmínkách hromadného neštěstí je OLÚ připraven poskytnout neodkladnou zdravotnickou pomoc zraněným a po přijetí opatření poskytnout potřebnou lůžkovou kapacitu (max. 20 lůžek). Na výzvu zdravotnického operačního střediska záchranné služby se aktivuje **Operativní plán činností OLÚ**.

Operativní plán činností

1) Informace o krizové situaci - čas 0

Operační středisko zdravotnické záchranné služby informuje ředitele OLÚ, jeho zástupce nebo případně (mimo pracovní dobu) službu konajícího lékaře:

- o druhu a charakteru události (např. hromadné neštěstí, provozní havárie, dopravní neštěstí),
- o místě a době vzniku události,
- o předpokládaném počtu postižených osob a převažujícím typu zranění,
- o předpokládané době příjezdu prvních postižených do OLÚ.

V případě, že tuto zprávu přijme služba konající lékař, musí bezodkladně informovat ředitele nebo jeho zástupce, případně vedoucího krizového štábu, o vzniklé situaci.

2) Vyhlášení poplachu - čas do 1 hod

Ředitel OLÚ, jeho zástupce nebo vedoucí krizového štábu, vyhláší poplach heslem „hromadné neštěstí“. Okamžitě začnou jednat dle jednotlivých kompetencí a organizace krizového štábu (viz. kapitola 3.3.4).

Rozhodnutím krizového štábu se dle počtu a charakteru nahlášených zraněných osob začnou aktivovat potřebná pracoviště pro jejich příjem. V případě nutnosti jsou aktivovány i odborná pracoviště OLÚ, jako je laboratoř klinické biochemie, případně rentgenové pracoviště vybavené diagnostickým zařízením pro skiaskopii (zavádění sond a katetrů do dutin pacienta) i skiografii (rentgen tkání i kostí). Dále může krizový štáb rozhodnout o aktivaci odborných ambulancí, jako je neurologická, pneumologická, případně rehabilitační. Krizový štáb dále aktivuje pracovníky stravovacího provozu pro přípravu zvýšené potřeby tekutin a stravy.

3) Centrum zásahu, úprava režimu OLÚ - čas do 2 hodin

Je vytvořeno ve vestibulu pavilonu G, který běžně slouží jako čekárna pneumologické a neurologické ambulance. Vestibul se nachází v 1. NP. Má rozměry 7 m x 15 m, to znamená, že umožňuje hromadné navážení zraněných osob, provizorně ukládaných na karimatky vybavené fólií pro tepelné odizolování od dlažby podlahy. Karimatky jsou součástí evakuačního vybavení jednotlivých lůžkových oddělení a musí být do prostor vestibulu přepraveny pověřenými pracovníky. Dále bude do prostor vestibulu převezen potřebný zdravotnický materiál (zejména obvazový), potřebné přístrojové vybavení, jako je EKG, defibrilátory, infuzní pumpy, oxymetry, koagulometry,

případně jinými dle rozhodnutí ošetřujících lékařů. Ze všech oddělení se sem soustřeďují transportní prostředky (nosítka).

Krizový štáb, který zasedá v jednacích místnostech v přízemí pavilonu B, má k dispozici telefonní linku pro spojení s operačním střediskem záchranné služby, případně se složkami IZS. Tuto telefonní linku je možné zablokovat pouze pro toto spojení přepínačem v prostorách telefonní ústředny pracovníky technického úseku, případně pracovníky konajícími pohotovostní službu údržby.

Krizový štáb OLÚ vydává nařízení o okamžitém ukončení běžného režimu, který je nahrazen pohotovostním režimem, tzn. je ukončen příjem neakutních případů, okamžitě se dokončují rozdělané zdravotnické výkony a již se nezačínají nové plánované výkony, apod. Okamžitě jsou na všech odděleních ukončeny návštěvy. Toto ukončení je oznámeno interkomem dorozumívacího zařízení „sestra – pacient“, který je součástí všech patientských pokojů a sociálních zařízení.

V případě nutnosti krizový štáb rozhodne o uvolnění dalších prostor pro příjem postižených na jednotlivých zdravotnických odděleních, případně v prostorách společenské místnosti v 2. NP pavilonu C.

Zajišťuje se potřebná zdravotnická dokumentace o zraněných osobách.

Krizový štáb v případě nutnosti aktivuje smluvně zajištěnou lékárnu, která zajistí potřebné množství léků.

Pro případ nutnosti přistání helikoptéry je neustále udržován venkovní prostor přilehlé louky pod pavilonem G.

4) Příjmové prostory pro postižené - čekárny - čas do 2 hodin

Pro příjem postižených bude sloužit vestibul pavilonu G. V případě, že uvedený prostor bude nedostačující, budou uvolněny pro tuto činnost jednotlivé chodby lůžkových oddělení, případně dle rozhodnutí krizového štábu i společenská místnost pavilonu C.

Starost o postižené včetně čekajících je zajištěna volným personálem. Dle situace bude tento personál odvolán z ostatních oddělení. Rozhodnutím krizového štábu bude v případě nutnosti aktivován personál mimo službu. Jeho vyrozumění bude provedeno pomocí telefonního spojení a svoz bude proveden aktivovanými služebními vozidly. O aktivaci dopravy rozhodne krizový štáb.

5) Příjem postižených na ambulanci - čas do 4 hodin

Krizový štáb ve spolupráci s lékaři ve službě jmenuje dle rozsahu nahlášeného druhu havárie pracovní týmy v sestavě - lékař, zdravotní sestra, dokumentační pracovník, ošetřovatel. V případě rozhodnutí krizového štábu a po konzultaci s lékaři ve službě jsou aktivováni zdravotničtí pracovníci mimo službu.

Vedoucí týmu - jmenovaný lékař specifikuje předpokládané cílové vyšetření postižených na jednotlivá pracoviště a tím zároveň ukládá členům krizového štábu povinnost aktivovat potřebné odborné profese.

Jako odborné ambulance budou k prvotnímu ošetření sloužit místnosti ambulancí pneumologické a neurologické, které přiléhají k vestibulu v 1. NP pavilonu G.

Pacienti s akutní potřebou aplikace krevního derivátu jsou ihned převezeni vozidly ZZS do okolních nemocnic.

Pacientům s vážným poraněním je poskytnuto pouze neodkladné ošetření a poté jsou ihned převáženy vozidly ZZS do okolních nemocnic s traumatologickými odděleními.

6) Zajištění lůžkové kapacity pro příjem - čas do 6 hodin

Ošetřující lékaři ve spolupráci s odbornými členy krizového štábu nařizují propuštění, případně přeložení, pacientů, jejichž zdravotní stav to v této situaci umožňuje. Jedná se zejména o pacienty z oddělení sociální hospitalizace. Jinak jsou využívány volné lůžkové kapacity, kde jsou překládáni hospitalizovaní pacienti, aby byly uvolněny pokoje v rámci ucelených částí oddělení z důvodu vzniku akutních lůžek pro postižené osoby.

Po uvolnění pokojů a lůžek se okamžitě provádí úklid a příprava lůžek pro uložení zraněných osob. Zejména se dbá, aby tyto pokoje byly napojeny na centrální zásobování kyslíkem a centrální rozvody vakua.

V případě nutnosti lze navést ze skladu materiálu 10 ks nemocničních lůžek, které jsou uschovány pro tyto případy. Jedná se o elektricky polohovatelné postele s polohováním výšky ložné plochy a zádového dílu. Dále jsou tyto postele vybaveny zábranami proti pádu pacienta, antidekubitní matrací a vzpřimovací hrazdou s hrazdičkou pro uchopení pacientem. Tyto postele se přidají do lůžkové části určeného oddělení jako přistýlky.

7) Zásoby - čas do 6 hodin

Připravují se potřebné:

- zdravotnické nástroje,
- infúzní roztoky,

- léky a obvazový materiál,
- nemocniční nosítka,
- pojízdná křesla,
- nemocniční prádlo,
- tekutiny, strava.

8) Registrace a dokumentace

Zdravotnická dokumentace navazuje na identifikační kartu postiženého dodanou při prvotním zásahu ZZS na místě havárie. Postiženému se vystavuje k této kartě doklad o přijetí na ambulanci, rozsah poskytnutých ošetření a aplikovaných, či předepsaných léků a rozhodnutí o příslušném zdravotnickém oddělení, kde bude postižený hospitalizován. Nezbytnou součástí dokumentace se také stává doklad s popisem osobních věcí, které byly dodány s pacientem.

9) Seznam zdravotnických prostředků a léčiv aktivovaných pro příjem postižených:

- defibrilátor,
- EKG,
- oxymetr,
- glukometr,
- kyslíkový přístroj,
- tonometr,
- fonendoskop,
- seznam akutních léků je specifikován ošetřujícím lékařem a vychází z charakteru postižení osob. Dle předpokládaného druhu jednotlivých postižení by měly být potřebné medikamenty součástí Lékové strategie OLÚ Štemperk.

3.3.1.5 Zajištění spolupráce s poskytovatelem ZZS

Na výzvu poskytovatele ZZS poskytne OLÚ bezodkladně spolupráci při poskytování zdravotnických služeb při mimořádných událostech, hromadných nehodách nebo otravách, průmyslových haváriích, případně přírodních katastrofách, včetně zajištění bezprostředně navazující lůžkové péče. V době krizových stavů se OLÚ Štemperk může stát ostatní složkou integrovaného záchranného systému kraje. OLÚ skýtá nepřetržitou pohotovostní službu, která je zajištěna v pracovních dnech a o víkendech. V čele služby je lékař se

specializovanou způsobilostí, který je schopen s pomocí druhého lékaře ve službě a s týmem sester ošetřit prakticky všechna zranění. Sdružená poranění, polytraumata, jsou ošetřujícími lékaři směřována do nemocnic v příslušném regionu.

V případě potřeby bude péče v OLÚ zajištěna profesemi uvedenými v tabulce 2.

Tabulka 2. Profese pro případ potřeby péče v době MU

Odborné profese pro ambulantní a lůžkovou péči.	Počet
Lékaři	6
VŠ, SZP, NZP a PZP	15
Ostatní	6
Celkem	27

V případě potřeby jsou k dispozici vozidla uvedená v tabulce 3.

Tabulka 3. Vozidla k dispozici v době MU

Druh vozidla	Počet
Sanitní vozidla	0
Osobní vozidla	4
Užitková vozidla	2
Celkem	6

3.3.2 Plán nezbytných dodávek léků, zdravotního materiálu, základní stravy a nápojů

Léky - OLÚ má zásobu léků i pro případy mimořádných událostí. V případě potřeby je s dodavatelskou lékárnou uzavřen smluvní vztah o zajištění dalších nezbytných léků.

Zdravotnický materiál - OLÚ má zásobu potřebného zdravotnického materiálu (obvazový materiál, krytí ran apod.). Doba zásoby závisí na počtu a druhu zranění.

Strava - OLÚ má ve skladu potravin zásobu potřebných potravin pro případy mimořádných událostí min. na 2 dny.

Nápoje - OLÚ má vlastní zdroj pitné vody s vodojemem, který má zásobu vody na tři dny. Pro případy nutnosti horkých nápojů má ve skladu potravin uloženy zásoby čaje a kávoviny.

3.3.3 Důležitá telefonní čísla

Tabulka 4. Důležitá telefonní čísla

Orgány + osoby	Telefon
Hasiči	150
Policie ČR	158
Integrovaný záchranný systém	112
ZZS	155
Ředitel OLÚ – MUDr. Kolčava MBA	777 000 111
Ekonomický náměstek – Ing. Matuška	777 000 222
Vedoucí technického provozu - Ing. Koudela	777 000 333
Technik stavební údržby - Piše	777 000 334
Technik strojní údržby - Kyčko	777 000 335
Náměstek ošetřovatelské péče - Ondrová	777 000 443
Manažer kvality – Mgr. Kučerová	777 000 444
Mimopracovní pohotovost údržby	968
Starosta města Štemperk – Mgr. Bodák	533 066 102 - v prac.době
Pracovník krizového řízení města Štemperk	533 066 115, 777 333 911
Městská policie Štemperk	533 066 120
HZS kraje	900 333 000
Elektřina - pohotovostní služba	840 840 840
Plyn - pohotovostní služba	1234
Voda - pohotovostní služba	844 844 844
Pracovní laboratoře – RNDr. Hubená	777 000 446
RTG – Baletková	777 000 445

3.3.4 Organizace krizového štábu

Krizový štáb (dále jen KŠ) je jmenovaný orgán statutárním zástupcem organizace, řešící mimořádné události a krizové situace uvedené ve Vnitřním havarijním řádu a v Traumatologickém plánu OLÚ.

Metodika činnosti Krizového štábu

Krizový štáb OLÚ Štemperk se při své činnosti v řešení mimořádných událostí a krizových situací řídí obecně platnými právními předpisy (zákony, vyhláškami), zvláštními předpisy (vyplývající z činnosti IZS) a vlastní metodikou, která je návodem pro jednotný postup řízení pro zdolávání těchto událostí.

3.3.4.1 Složení krizového štábu OLÚ Štemperk

Členy do krizového štábu OLÚ jmenuje ředitel.

Tabulka 5. KŠ odborného léčebného ústavu Štemperk

Ředitel	MUDr. Miroslav Kolčava, MBA
Ekonomický náměstek	Ing. Miroslav Matuška
Manažer kvality	Mgr. Věra Kučerová
Náměstek ošetrovatelské péče	Helena Ondrová
Primář PNE	MUDr. Miloslav Sova
Vrchní sestra	Ivana Škrabalová
Asistentka ředitelky	Petra Musilová
Vedoucí technického provozu	Ing. Richard Koudela
vedoucí IT	Ing. Milan Novák
Technik	Petr Piše
Technik	Marian Kyčko

Do funkcí v KŠ jsou ustanoveni pracovníci OLÚ s ohledem na jejich odbornost, zejména k zajištění specializovaných a termínovaných činností.

V čele krizového štábu je vedoucí KŠ (vedoucí technického provozu), ředitel ústavu a zástupce vedoucího KŠ (ekonomický náměstek). Dalšími členy jsou odborní pracovníci pro jednotlivé obory. Vedoucí KŠ určí při svém zasedání některého z členů funkcí tiskového mluvčí.

Vyžaduje-li to vývoj situace, ředitel OLÚ vybírá a jmenuje další členy KŠ.

3.3.4.2 Svolání krizového štábu do 1 hodiny

O mimořádné události a krizové situaci je vždy informován ředitel OLÚ, vedoucí krizového štábu a zástupce vedoucího krizového štábu. Ředitel nebo vedoucí KŠ nebo jeho zástupce po obdržení zprávy pověří pracovníka ohlašovny požáru (vrátnice) OLÚ k telefonickému svolání ostatních členů KŠ. Po aktivaci členů KŠ pracovník ohlašovny požáru (vrátnice) telefonicky informuje svolavatele o splnění úkolu. Při vzniku mimořádné události a krizové situace zasedá krizový štáb v jednací místnosti v 1. NP pavilonu B.

3.3.4.3 Úkoly krizového štábu

Při řešení mimořádných událostí a krizových situací KŠ:

- vyhodnocuje informace a připravuje podklady pro rozhodnutí a postup řešení těchto situací,
- analyzuje vývoj situace (události) a důsledky možných ohrožení,
- zpracovává alternativy řešení vzniklé situace,
- vyhodnocuje disponibilní zdroje, síly a prostředky a navrhuje způsob jejich využití,
- spolupracuje s ostatními složkami IZS,
- provádí úkoly vyplývající z Vnitřního havarijního plánu a Traumatologického plánu,
- připravuje, projednává a předkládá řediteli OLÚ ke schválení dílčí, průběžné a závěrečné zprávy o způsobu řešení vzniklé situace,
- po skončení celé akce vyhodnocuje způsob zvládnutí situace a předkládá řediteli OLÚ návrhy na její zdokonalení.

3.3.4.4 Kompetence jednotlivých členů krizového štábu

Ředitel:

- jmenuje a odvolává jednotlivé členy KŠ,
- v mimořádných událostech a krizových situacích svolává jednání KŠ,
- vyhláší evakuaci nebo částečnou evakuaci,

- prostřednictvím intranetu a telefonu informuje zaměstnance o vzniku mimořádné události nebo krizové situace a aktivaci Traumatologického plánu, případně Vnitřního havarijního řádu,
- organizuje činnosti dle Traumatologického plánu nebo Vnitřního havarijního řádu,
- ukončuje aktivaci Traumatologického plánu nebo Vnitřního havarijního řádu po pominutí mimořádných událostí a krizových situací,
- prostřednictvím intranetu a telefonní sítě informuje zaměstnance o ukončení této situace.

Vedoucí KŠ:

- jmenuje tiskového mluvčího krizového štábu,
- v mimořádných událostech a krizových situacích svolává jednání KŠ,
- vede jednání KŠ,
- v případě nepřítomnosti ředitele nařizuje evakuaci nebo částečnou evakuaci,
- v případě nepřítomnosti ředitele prostřednictvím intranetu a telefonu informuje zaměstnance o vzniku mimořádné události nebo krizové situace a aktivaci Traumatologického plánu, případně Vnitřního havarijního řádu,
- organizuje činnosti dle Traumatologického plánu v případě nepřítomnosti ředitele, v případě nepřítomnosti ředitele ukončuje aktivaci Traumatologického plánu nebo Vnitřního havarijního řádu po pominutí mimořádných událostech a krizových situací,
- prostřednictvím intranetu a telefonní sítě informuje zaměstnance o ukončení této situace.

Zástupce vedoucího KŠ:

- v případě nepřítomnosti vedoucího KŠ plní úkoly vedoucího KŠ,
- v mimořádných událostech a krizových situacích svolává jednání KŠ.

Ostatní členové KŠ:

- plní úkoly dle požadavků ředitele, vedoucího KŠ, případně zástupce vedoucího KŠ,
- plní úkoly dle svých kompetencí dle Krizového plánu OLÚ.

3.3.4.5 Jednací řád krizového štábu

Úvodní ustanovení

Krizový štáb zřizuje ředitel OLÚ jako svůj poradní orgán pro řešení mimořádných událostí a krizových situací. Informace ze zasedání krizového štábu se poskytují v takovém rozsahu, aby neobsahovaly utajované či zavádějící informace.

Informace ze zasedání poskytuje mluvčí krizového štábu nebo vedoucí krizového štábu.

Členy krizového štábu jsou členové vedení OLÚ a odborníci z jednotlivých léčeben, jejichž pracovní zaměření, schopnosti, zkušenosti i znalosti dávají předpoklad pro zvládání likvidace mimořádných událostí a krizových situací a jejich následků.

Aktivace krizového štábu

Krizový štáb je svoláván:

1. Při krizových opatření za vyhlášení některého z krizových stavů.
2. Při řešení mimořádných událostí v OLÚ a ke zmírnění jejich následků.
3. Při vyhlášení poplachu heslem „hromadné neštěstí“.
4. Při koordinaci záchranných a likvidačních prací v souvislosti s řešením mimořádných událostí.
5. Při cvičeních organizovaných k ověření činností a cvičeních integrovaného záchranného systému.

Členové krizového štábu se účastní všech zasedání. Ve výjimečných případech po souhlasu a dohodě mohou být zastoupeni pověřeným pracovníkem svého oddělení.

Vedoucí krizového štábu může svolat na zasedání krizového štábu kromě stálých členů i další odborníky z hlediska projednávané problematiky.

Svolání a uvedení krizového štábu („aktivace“) do pracovního stavu a činnosti je zdokonalováno nácvikem nejméně jedenkrát za rok.

Vyžaduje-li to situace, nebo po vyhlášení vyšších stupňů ohrožení, jedná krizový štáb nepřetržitě.

Jednání krizového štábu

Při zasedání štábu se projednávají a doporučují ke schválení vedoucímu krizového štábu následující dokumenty:

1. Informace o mimořádné události nebo krizové situaci a prognózách jejího vývoje v rámci organizace.

2. Přehled již splněných nebo rozpracovaných opatření o zvládání situace pro potřeby zasedání krizového štábu.
3. Hodnocení okamžitého stavu připravenosti krizového štábu.
4. Přehled volných disponibilních lidských, věcných a finančních zdrojů s prognózou okamžitých a očekávaných potřeb.
5. Návrhy dosud neuplatněných naplánovaných a pozměněných opatření ke zvládání situace formou návrhu komplexu doporučených opatření krizového štábu.
6. Návrh Plánu řešení situace a návrh Plánu obnovy.
7. Hlášení a informace vyšším a součinným krizovým štábům (na výzvu Krizového štábu kraje, Krizového štábu ORP apod.).
8. Zápis z jednání krizového štábu, který obsahuje:
 - datum, čas a místo zahájení společné schůze krizového štábu,
 - program jednání,
 - záznam o účasti na jednání,
 - záznam jednotlivých projednávaných bodů včetně diskuze,
 - způsob využití nebo vypořádání připomínek,
 - formulaci návrhů, doporučení a stanovisek,
 - čas ukončení jednání,
 - podpisy vedoucího krizového štábu a zástupce vedoucího krizového štábu.
9. Písemné a fotografické dokumenty ze zvládání situace.

3.4 Pomocná část

3.4.1 Přehled právních předpisů:

- Zákon č. 239/ 2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- Zákon č. 240/ 2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů
- Zákon č. 241/ 2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy
- Vyhláška č. 101/2012 Sb., o podrobnostech a obsahu traumatologického plánu poskytovatele lůžkové zdravotní péče a postupu při jeho zpracování a projednání
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek výkonu státního požárního dozoru

- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

3.4.2 Zásady manipulace s krizovým plánem

Místo uložení krizového plánu - Krizový plán je v listinném provedení a v elektronické podobě. V listinném provedení je uložen u ředitele OLÚ a v zasedací místnosti krizového štábu. V elektronické podobě je k dispozici na intranetu OLÚ v sekci důležité dokumenty a je elektronicky chráněn proti pořízování kopií a tisku.

Způsob aktualizace krizového plánu

Průběžná aktualizace se provádí jedenkrát ročně, případně při změně legislativy, při změně nebo doplnění členů krizového štábu. Za aktualizaci odpovídá ředitel OLÚ.

Pravidla manipulace s krizovým plánem

Slouží pro potřeby krizového štábu a dále pro potřeby jednotlivých pracovníků, kteří se podílí na zvládání mimořádných událostí a krizových situací, případně na minimalizaci následků. Je zdrojem informací pro složky IZS.

Krizový plán není zařazen mezi utajované dokumenty, přesto obsahuje citlivé údaje a z tohoto důvodu je třeba s ním zacházet tak, aby nedošlo k jejich zneužití.

Ředitel, v době jeho nepřítomnosti vedoucí krizového štábu, rozhoduje o povolování opisů a výpisů z krizového plánu.

3.4.3 Další dokumenty související s připraveností na krizové situace a jejich řešení

- Požární evakuační plán
- Požární poplachová směrnice
- Požární řád
- Řád ohlašování požáru
- Léková strategie OLÚ Štemperk

4 ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se soustředil na vytvoření dokumentu krizového řízení, který jednak shrnuje možná rizika, jenž mohou nastat v zařízeních daného či podobného typu, a jednak umožňuje rychlé rozhodování krizového managementu OLÚ Štemperk při řešení krizové situace nebo mimořádné události. K tomuto účelu jsem vytvořil krizový plán OLÚ Štemperk. K jeho vytvoření jsem využil dělení na základní, operativní a pomocnou část.

V základní části byl proveden přehled, jenž popsal charakteristiku organizace krizového řízení, identifikoval jednotlivá možná rizika a určil osoby nutné pro zajištění jednotlivých opatření krizového plánu.

V operativní části jsem podrobně rozebral postupy a řešení při jednotlivých možných rizicích, která byla identifikována v základní části, a to od zjištění krizového stavu, přes činnost jednotlivých osob, až po vyřešení krizové situace nebo mimořádné události. Tyto principy by měly dle mého mínění minimalizovat újmy na zdraví, možné ztráty na lidských životech a škody na majetku. V operativní části byly také specifikovány nezbytné dodávky léků, zdravotního materiálu, základních potravin a nápojů. Zmíněna byla také činnost při zajištění spolupráce s poskytovatelem ZZS při mimořádných událostech, hromadných nehodách nebo otravách, průmyslových haváriích, případně přírodních katastrofách.

V pomocné části jsem shrnul právní předpisy a dokumenty využitelné při přípravě na mimořádné události, krizové situace a jejich řešení. Dále jsem se zde zabýval účelem vytvořeného krizového plánu, který slouží pro potřeby pracovníků podílejících se na zvládání mimořádných situací i jako zdroj informací pro složky IZS. I když se nejedná o utajovaný dokument, musí se s tímto materiálem zacházet způsobem, který znemožňuje jeho zneužití. Popsal jsem zde i místo jeho uložení, způsob aktualizace a osobu odpovědnou za aktualizaci.

Mnou vytvořený krizový plán je zatím teoretickým návodem k řešení mimořádných událostí, neboť jeho funkčnost a správnost ukáží až následná taktická či prověřovací cvičení nebo reálná mimořádná událost či krizová situace.

SOUHRN

Cílem této práce bylo vypracovat krizový plán coby zásadní dokument krizového řízení. V úvodní části práce je uveden stručný přehled pojmů spadajících do oblasti krizového řízení jako je krizový plán, krizový štáb, aj.. Další část je věnována krizovému managementu, kde se zaměřuji na vymezení cílů krizového řízení a na jednotlivé fáze a funkce řízení. Zmíněna je i důležitost krizové komunikace. Dále se zabývám krizovým plánováním, jehož účelem je provést analýzu, zpracování a přípravu specifické dokumentace pro organizační, řídicí a koordinační opatření. Poté rozebírám analýzu rizik, jednotlivé stupně poplachu IZS a evakuaci. Pozornost je věnována i mimořádným událostem a jejich dělení, krizovým stavům a integrovanému záchrannému systému.

Stěžejní část práce je věnována problematice vytvoření krizového plánu OLÚ Štemperk, který popisuje přehled možných jednotlivých rizik ohrožení a zároveň stanovuje opatření a přehled osob k jejich řešení. Dále provádím analýzu ohrožení, kterou člením na vnitřní zdroje rizik - Vnitřní havarijný řád zabývající se problematikou přímého ohrožení OLÚ Štemperk, a vnější možná rizika a ohrožení - Traumatologický plán, která mohou vzniknout v dané oblasti nebo kraji a přitom mají dopad na činnost OLÚ Štemperk jako poskytovatele zdravotní péče zraněným osobám vlivem těchto událostí. V závěru krizového plánu jsem se soustředil na problematiku krizového štábu, zejména na jeho úkoly, organizaci a kompetence jednotlivých členů. Zároveň jsem vytvořil jednací řád tohoto krizového štábu, ve kterém popisuji jeho činnosti od svolání v případě vzniku mimořádných událostí nebo krizových situací až po sepsání zápisu o zvládnutí těchto událostí a situací.

Podle mého názoru jsem vytvořil komplexní dokument ke zvládnutí mimořádných událostí a krizových situací, čímž byl naplněn cíl mé bakalářské práce.

SUMMARY

The aim of this thesis was to develop the crisis plan as the essential document of crisis management. Introductory part includes a brief overview of terms connected with crisis management, such as crisis plan, crisis staff etc. Next part is devoted to crisis management. I focus on definition of objectives in crisis management and on particular phases and management functions. The importance of crisis communication is mentioned as well. Then I deal with crisis planning designed to analyze, process and prepare specific documentation for organizational, control and coordination measures. Then I parse risk analysis, individual levels of IRS alarm and evacuation. Attention is also paid to extraordinary events and their structuring, crisis states and Integrated Rescue System.

Pivotal part of the thesis is devoted to the issue of creating the crisis plan at Professional Medical Institute Štemperk describing the overview of possible risks and establishing measures and list of people to deal with them. I analyze the threat and I structure this analysis into internal sources of risks - Internal emergency rule dealing with the issue of direct threat of Professional Medical Institute Štemperk, and external possible risks and threats - Traumatological plan, which may arise in given area or county and have impact on the activity of Professional Medical Institute Štemperk as health care provider to injured persons due to these events. In the conclusion I focused on the issue of crisis staff, especially on its tasks, organization and individual members' competences. I also established rules of procedure of this crisis staff, in which I describe its activities from the convocation in the event of emergencies or crisis situations to writing a record on the handling of these events and situations.

In my opinion, I created a comprehensive document to deal with emergencies and crisis situations so the objective of my bachelor thesis was fulfilled.

REFERENČNÍ SEZNAM

- Antušák, E., & Kopecký, Z. (2003). *Úvod do teorie krizového managementu (2nd ed.)*. Praha: Vysoká škola ekonomická.
- Hasičský záchranný sbor České republiky. (2015). *Krizové stavy*. Retrieved 3.4.2015 from the World Wide Web: <<http://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx>>.
- Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, (2015). *Havarijní plánování*. Retrieved 3.4.2015 from the World Wide Web: <<http://www.hzscr.cz/clanek/menu-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-a-havarijni-planovani-krizove-a-havarijni-planovani.aspx>>.
- Kratochvílová, D. (2005). *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: SPBI, 2005.
- Krizový štáb*. (2015) Retrieved 25.3.2015 from the World Wide Web: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Krizový_štáb>.
- Ministerstvo vnitra České republiky. (2009). *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu*. Retrieved 25.3.2015 from the World Wide Web: <<http://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-offline-verze.aspx>>.
- Navrátil, L. (2006). *Ochrana obyvatelstva: doplňkové texty pro posluchače kombinované formy studia studijního programu „Krizové řízení zaměřené pro potřeby zdravotnictví“*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta.
- Nařízení vlády č. 462/2001 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*. Retrieved 4.4.2015 from the World Wide Web: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-462>>.
- Novák, J. (2014a). *Vnitřní a vnější bezpečnost státu*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Novák, J. (2014b). *Základy řízení*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Procházková, D. (2006). *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Police History.

Richter, R. (2010). *Výkladový slovník krizového řízení*. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

Roudný, R., & Linhart, P. (2004). *Krizový management I: ochrana obyvatelstva, mimořádné události*. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní.

Štětina, J. et al. (2000). *Medicína katastrof a hromadných neštěstí*. Praha: Grada Publishing.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek výkonu státního požárního dozoru. Retrieved 25.3.2015 from the World Wide Web: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-246>>.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/ 2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. Retrieved 25.3.2015 from the World Wide Web: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>>.

Zákon č. 239/ 2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Retrieved 4.4.2015 from the World Wide Web: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

Zákon č. 240/ 2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů. Retrieved 4.4.2015 from the World Wide Web: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>>.

Zákon č. 372/ 2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). Retrieved 25.3.2015 from the World Wide Web: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-372>>.

SEZNAM ZKRATEK

OLÚ	- odborný léčebný ústav
IZS	- integrovaný záchranný systém
MU	- mimořádná událost
GŘ HZS ČR	- Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
UPOL	- Univerzita Palackého v Olomouci
LNP	- lůžka následné péče
NVS	- nástražný výbušný systém
ČOV	- čistírna odpadních vod
ZZS	- zdravotnická záchranná služba
KŠ	- krizový štáb
ORP	- obec s rozšířenou působností

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Členění mimořádných událostí podle stupně jejich závažnosti.....	24
Tabulka 2. Profese pro případ potřeby péče v době MU.	43
Tabulka 3. Vozidla k dispozici v době MU.	43
Tabulka 4. Důležitá telefonní čísla.	44
Tabulka 5. KŠ odborného léčebného ústavu Štemperk.	45

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Vývoj události dle stupňů poplachu IZS.....	22
--	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1. Orientační plán OLÚ Štemperk

Příloha 1.

